

Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-424/10 και C-425/10

Tomasz Ziolkowski κ.λπ. και Marlon Szeja

κατά

Land Berlin

(αίτηση του Bundesverwaltungsgericht
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων — Οδηγία 2004/38/ΕΚ — Δικαίωμα
μόνιμης διαμονής — Άρθρο 16 — Νόμιμη διαμονή — Διαμονή βάσει του εθνικού
δικαίου — Περίοδος διαμονής που διανύθηκε πριν από την προσχώρηση
στην Ένωση του κράτους προελεύσεως του ενδιαφερομένου πολίτη»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Υ. Βοτ της 14ης Σεπτεμβρίου 2011 I - 14038

Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 21ης Δεκεμβρί-
ου 2011 I - 14051

Περίληψη της αποφάσεως

1. *Ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και ελεύθερης διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών — Οδηγία 2004/38 — Δικαίωμα μόνιμης διαμονής των πολιτών της Ένωσης*
(Οδηγία 2004/38 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 7 § 1, και 16 § 1)
2. *Ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και ελεύθερης διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών — Οδηγία 2004/38 — Προϋποθέσεις του δικαιώματος διαμονής δυνάμει του δικαίου της Ένωσης*
(Οδηγία 2004/38 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 37)

3. *Ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και ελεύθερης διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών — Οδηγία 2004/38 — Δικαίωμα μόνιμης διαμονής των πολιτών της Ένωσης*
(Οδηγία 2004/38 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 7 § 1, και 16 § 1)

1. Το άρθρο 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/38, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, έχει την έννοια ότι πολίτης της Ένωσης ο οποίος έχει συμπληρώσει διαμονή άνω των πέντε ετών στην επικράτεια του μέλους υποδοχής βάσει μόνο του εθνικού δικαίου αυτού του κράτους δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει αποκτήσει το δικαίωμα μόνιμης διαμονής σύμφωνα με τη διάταξη αυτή αν, κατά τη διάρκεια της διαμονής αυτής, δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας.

Συνεπώς, διαμονή σύμφωνη προς το δίκαιο κράτους μέλους, η οποία όμως δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/38, δεν μπορεί να θεωρηθεί «νόμιμη» διαμονή, υπό την έννοια του άρθρου της 16, παράγραφος 1.

(βλ. σκέψεις 34, 46-47, 51, διατακτ. 1)

Πράγματι, λαμβανομένων υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου αυτή χρησιμοποιείται και των σκοπών που επιδιώκει η οδηγία 2004/38, η έννοια της νόμιμης διαμονής που περιέχει η φράση «έχουν διαμείνει νομίμως», στο άρθρο 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/38, πρέπει να νοείται ως διαμονή σύμφωνη προς τις προϋποθέσεις που προβλέπει η εν λόγω οδηγία, ιδίως αυτές που έχουν διατυπωθεί στο άρθρο της 7, παράγραφος 1.

2. Το άρθρο 37 της οδηγίας 2004/38, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, προβλέπει μόνον ότι η τελευταία δεν απαγορεύει να εισάγεται με το δίκαιο των κρατών μελών ευνοϊκότερο καθεστώς από αυτό που καθιερώνουν οι διατάξεις της οδηγίας αυτής. Πάντως, το γεγονός αυτό ουδόλως συνεπάγεται ότι οι ευνοϊκότερες διατάξεις πρέπει να

ενσωματωθούν στο σύστημα που θέτει σε εφαρμογή η εν λόγω οδηγία.

Εντούτοις, σε κάθε κράτος μέλος απόκειται να αποφασίζει όχι μόνον αν θα θεσπίσει ένα τέτοιο καθεστώς αλλά επίσης ποιες είναι οι προϋποθέσεις και τα αποτελέσματα αυτού, ιδίως όσον αφορά τις έννομες συνέπειες δικαιώματος διαμονής που χορηγήθηκε μόνο βάσει του εθνικού δικαίου.

(βλ. σκέψεις 49-50)

3. Οι περίοδοι διαμονής υπηκόου τρίτου κράτους στην επικράτεια κράτους μέλους οι οποίες συμπληρώθηκαν πριν από την προσχώρηση του τρίτου αυτού κράτους στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει, ελλείψει ειδικών διατάξεων στην πράξη προσχώρησης, να ληφθούν υπόψη για

την απόκτηση του δικαιώματος μόνιμης διαμονής δυνάμει του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/38, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται στο άρθρο της 7, παράγραφος 1.

Συναφώς, καθόσον ο ενδιαφερόμενος είναι σε θέση να αποδείξει ότι αυτές οι περίοδοι πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις εν λόγω προϋποθέσεις, η συνεκτίμηση των εν λόγω περιόδων, από την ημερομηνία της προσχώρησης του οικείου κράτους μέλους στην Ένωση, δεν έχει ως συνέπεια να προσδοθεί αναδρομικό αποτέλεσμα στο άρθρο 16 της οδηγίας αυτής, αλλά μόνο να εξασφαλιστεί ενεστώτως αποτέλεσμα σε καταστάσεις οι οποίες δημιουργήθηκαν πριν από την ημερομηνία μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας.

(βλ. σκέψεις 62-63, διατακτ. 2)